

Hodnocení bakalářské práce oponentem práce

Jméno autora: Kristýna HLOUCALOVÁ

Název práce: Odměny a tresty ve výchově

Oponent: Mgr. Olga KESNEROVÁ ŘÁDKOVÁ, Ph.D.,
Katedra pedagogiky a psychologie PdF UHK

Téma práce: aktuální

Zaměření práce: Práce je rozčleněna na část teoretickou a praktickou. Všechny tři kapitoly teoretické části jsou spíše jen výčetem jednotlivých pojmů a jejich vysvětlení. Autorka nastoluje celkem velké množství témat, kterých se ovšem dotýká jen povrchně, do hloubky nezachází. Chybí zde také vzájemná propojenost jednotlivých kapitol a souvislost s tématem práce (zejména kapitoly 1 Výchova a rodina, podkapitoly 3.1 Kázeň, 3.2 Autorita učitele). Vyvolává to dojem, že studentka vkládá jednotlivé kapitoly, aniž by uvedla svůj záměr, proč jednotlivé kapitoly do práce zařazuje, tedy bez zamyšlení se nad tím, jakou souvislost či vztah má dané téma k tématu celé práce. Lepší by jistě bylo soustředit se na stěžejní téma práce (kapitola 2 Výchovné prostředky – odměny a tresty) a to více rozpracovat. V celé teoretické části je navíc používáno nadměrně velké množství citací. Dále zde postrádám autorčino zamyšlení nad tématem, její názory, postoje či teoretická stanoviska k tématu práce. Celkově studentka prokazuje jen dosti povrchní přehled o dané problematice, schopnost pracovat s odbornými zdroji je na nižší úrovni.

Praktická část obsahuje vymezení cílů výzkumu, popis dotazníku, stanovené hypotézy, charakteristiku výzkumného vzorku a přehled otázek a získaných odpovědí od respondentů. Zde oceňuji poměrně velké množství respondentů (102), které se autorce podařilo oslovit. Pro výzkumné šetření je použito dotazníku, který bohužel v práci není uveden. V kap. 4.5 Přehled výsledků výzkumného šetření můžeme sice nalézt jednotlivé položené otázky, nicméně není jasné, jak dotazník celkově vypadal a jak otázky přesně zněly. Pokud mám usuzovat z tohoto přehledu, zdá se mi, že pořadí otázek není zcela promyšleno (neustále se střídají otázky k odměnám, k trestům), stejně tak by bylo žádoucí některé otázky přeformulovat či upřesnit nebo dát respondentům další možnosti vyjádření. Autorka by se pak pravděpodobněji vyvarovala tendenci vyvozovat nepodložené závěry založené na jejich osobních domněnkách. Např. k otázce č. 6 „Z tělesných trestů používám“ píše na s. 48: „*Tresty jako herda do zad, třesení, štípání či tahání za vlasy nebyly překvapivě označovány vůbec. (Proč překvapivě?) Myslela jsem si, že tento druh tělesných trestů bude označován nejčastěji (Proč si to autorka myslela?), ale domnívám se, že to může být následek toho, že respondenti tento druh tělesného trestu za tělesný trest nepovažují.*“ (Za co ho tedy považují? Není to trest? Je to týrání?). Podobné závěry autorka používá i např. na str. 49 k otázce č. 9 „Co považujete za tělesný trest“ opět cituji: „*Jak jsem předpokládala (Proč to autorka předpokládala, na základě čeho?), s největší frekvencí byly označeny tresty facka, údery předměty do hlavy, trhání vlasů, škrčení, kroucení končetinami a zalepování úst. Třesení, štípání, tahání za vlasy či stoj na hanbě a dřepy se setkaly s minimálním počtem označení, a tak můžeme soudit, že právě proto v šesté otázce tento tělesný trest respondenti neoznačili jako používaný, protože ho za tělesný trest nepovažují.*“ (Opět za co ho tedy považují? Není to trest? Je to týrání?). Apod.

Je škoda, že nebyla provedena hlubší analýza získaných dat. Nabízí se třeba, zda a jak se liší uváděná data vzhledem k závislosti proměnných např. věk rodičů, věk dětí, či vzhledem počtu dětí v jedné rodině nebo z hlediska pohlaví jak rodičů, tak dětí apod., když jsou tato data připomínána v úvodu výzkumného šetření.

Celkově postrádám určitou propojenost či spjatost části teoretické s částí praktickou. Praktická část je zaměřena převážně na používání odměn a trestů ve výchově rodiči, na to, co rodiče považují za tresty a odměny apod. Ale v teoretické části se tímto tématem autorka speciálně nezabývá.

Jazyková a stylistická úroveň práce: dobrá

Rozsah práce: přiměřený

Použitá literatura: aktuální

Počet uváděných titulů: standardní

Práce s odbornými zdroji: dostačující

Formální stránka práce: s nedostatky odpovídá požadavkům

Nedostatky tkví v tom, že je práce psána nejednotně (vzhledem k jazykové formě). V úvodu a diskusi používá autorka 1. osobu jednotného čísla, ale v praktické části od kapitoly 4.3 a dále se vyskytuje 3. osoba jednotného čísla („autorka stanovila...“). V anotaci dále používá autorka zcela nelogicky budoucí čas.

Využitelnost pro praxi: nízká

Úroveň diplomové práce: s výhradami odpovídá požadavkům

Práci s výhradami doporučuji k obhajobě.

Autorku prosím, aby u obhajoby:

- obhájila strukturu dotazníku, pořadí a formulaci otázek (dotazník necht' autorka donese alespoň k obhajobě),
- zamyslela se nad tím, jak by využila závěry z výzkumného šetření v praxi nebo jako východisko pro budoucí výzkumné šetření,
- objasnila, proč si myslí, že „*tresty jako herda do zad, třesení, štípání či tahání za vlasy nebyly překvapivě označovány vůbec.*“ (viz str. 48) Proč překvapivě?,
- objasnila, na základě čeho předpokládala, že s největší frekvencí budou označeny tresty facka, údery předměty do hlavy, trhání vlasů, škrcení, kroucení končetinami a zalepování úst jako odpověď na otázku: Co považujete za tělesný trest? (viz str. 49),
- vysvětlila, v čem vidí hlavní přínos své bakalářské práce.

Výsledné hodnocení:

V Hradci Králové 20. 5. 2016

Mgr. Olga Kesnerová Řádková, Ph.D.
oponent práce